

Национальная
академия наук
Украины
Донецкий физико-
технический
институт
им. А.А. Галкина

Физика и Техника Высоких Давлений

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ
ОСНОВАН В ЯНВАРЕ 1991 г.
ВЫХОДИТ РАЗ В ТРИ МЕСЯЦА

1 том 13
2003

Содержание

ЗАРОЧЕНЦЕВ Е.В., ТРОИЦКАЯ Е.П., ЧАБАНЕНКО В.В. Решеточные свойства кристаллов инертных газов при высоких давлениях и температурах.....	7
GRECHNEV G.E., AHUJA R., ERIKSSON O. Magnetic susceptibility of HCP iron and seismic anisotropy of the Earth's core.....	14
БУТЬКО В.Г., ВОЛОШИН В.А., ГУСЕВ А.А. О возможном изменении валентности редкоземельного иона под влиянием высокого давления.....	19
МОЛЛАЕВ А.Ю., АРСЛАНОВ Р.К., ДАУНОВ М.И., САЙПУЛАЕВА Л.А. Явления переноса и фазовые превращения в диарсениде кадмия–олова при высоком давлении.....	29
EREMEICHENKOVA YU.V., METLOV L.S., MOROZOV A.F. Realistic interatomic potential for MD simulations.....	34
МОЛЛАЕВ А.Ю., САЙПУЛАЕВА Л.А., ИВАНОВ Ю.М. Характеристические точки и параметры фазового превращения при всестороннем сжатии в <i>p</i> -CdTe.....	43

<i>ВАРЮХИН В.Н., МАТРОСОВ Н.И., МЕДВЕДСКАЯ Э.А., СЕННИКОВА Л.Ф., ДУГАДКО А.Б., СПУСКАНИОК А.В.</i> Поведение меди при сдвиговой деформации в дробном режиме.....	48
<i>СТОЛЯРОВ В.В., САЛИМГАРЕЕВ Х.Ш., СОШНИКОВА Е.П., БЕЙГЕЛЬЗИМЕР Я.Е., ОРЛОВ Д.В., СЫНКОВ С.Г., РЕШЕТОВ А.Ю.</i> Влияние комбинированной обработки давлением на структуру и свойства титана ВТ1-0.....	54
<i>КОНСТАНТИНОВА Т.Е., РЮМШИНА Т.А., НОСОЛЕВ И.К., ПИЛИПЕНКО Н.П.</i> Исследование внутреннего трения в титановом сплаве ВТ22.....	60
<i>ШЕЛЕСТ В.В., ХРИСТОВ А.В., ЛЕВЧЕНКО Г.Г.</i> Влияние деформации на d-электронные состояния центрального иона октаэдрических комплексов сложных молекулярных соединений.....	67
<i>РАССОЛОВ С.Г., ТКАЧ В.И., КАМЕНЕВА В.Ю., ПОПОВ В.В.</i> Зарождение и рост кристаллов α -Fe при линейном нагреве аморфного сплава Fe ₈₅ B ₁₅	75
<i>ДАЦКО О.И., АБРАМОВ В.С.</i> Влияние импульсов слабого магнитного поля на процессы микропластической деформации и деформационного старения.....	84
<i>НАДТОЧИЙ В.А., ЖИХАРЕВ И.В., ГОЛОДЕНКО Н.Н., КИСЕЛЕВ Н.С.</i> Рентгеновские исследования дефектов структуры в приповерхностных слоях монокристаллов германия и кремния, деформированных при 310 К.....	91
<i>ВАРЮХИН В.Н., ДУГАДКО А.Б., МАТРОСОВ Н.И., СПУСКАНИОК В.З., СЕННИКОВА Л.Ф., ПАВЛОВСКАЯ Е.А., ШЕВЧЕНКО Б.А., МИРОНОВА О.Н.</i> Закономерности упрочнения волокнистых наноматериалов, полученных пакетной гидроэкструзией.....	96
<i>БЕЛОШЕНКО В.А., БЕЛОУСОВ Н.Н., ГЛУЩЕНКО А.В., ДУГАДКО А.Б., МАТРОСОВ Н.И., РЕЗАНОВА В.Г., ЦЕБРЕНКО М.В.</i> Твердофазная ориентация композиционных нитей с ультратонкими полипропиленовыми волокнами.....	106
<i>ШУНДАЛОВ В.А., ШАРАФУТДИНОВ А.В., ЛАТЫШ В.В., МИХАЙЛОВ И.Н., ШЕСТАКОВА Л.О.</i> Развитие технологических методов формированияnanoструктуры и высокопрочного состояния в процессах интенсивной пластической деформации.....	113
<i>БЕЛОШЕНКО В.А., МЕДВЕДСКАЯ Э.А., МАТРОСОВ Н.И., СПУСКАНИОК В.З., ШЕВЧЕНКО Б.А., ДУГАДКО А.Б.</i> Деформирующий блок для реализации сдвиговой пластической деформации.....	121
<i>ПОЛИЩУК В.С.</i> Магнитно-абразивная обработка – высокоэффективный метод в машиностроении	127
<i>АЛИМОВ В.И., КРИМОВ В.М., ШТИХНО А.П.</i> Підвищення властивостей швидкорізальних сталей шляхом поверхневої обробки.....	139
<i>БУСОВ В.Л.</i> Акустический метод обратного рассеяния в опытах под нагрузкой и перспективы его развития.....	145
<i>ПОЛЯКОВ П.И., КУЧЕРЕНКО С.С.</i> Закономерности расположения критических линий и точек в изменениях фазовых переходов и свойств магнитных полупроводников	150
К 75-летию Бориса Ивановича БЕРЕСНЕВА.....	157

Contents

<i>ZAROCHENTSEV E.V., TROITSKAYA E.P., CHABANENKO V.V.</i> The lattice properties of inertgas crystals under high pressures and temperatures.....	7
<i>GRECHNEV G.E., AHUJA R., ERIKSSON O.</i> Magnetic susceptibility of HCP iron and seismic anisotropy of the Earth's core.....	14
<i>BUT'KO V.G., VOLOSHIN V.A., GUSEV A.A.</i> On a possible change in rare-earth ion valency under high pressure.....	19
<i>MOLLAEV A.YU., ARSLANOV R.K., DAUNOV M.I., SAYPULAEVA L.A.</i> Transfer phenomena and phase transitions in CdSnAs ₂ at high pressure.....	29
<i>EREMEICHENKOVA Yu.V., METLOV L.S., MOROZOV A.F.</i> Realistic interatomic potential for MD simulations.....	34
<i>MOLLAEV A.YU., SAYPULAEVA L.A., IVANOV YUM.</i> Characteristic points and parameters of phase transition at hydrostatic compression in <i>p</i> -CdTe.....	43
<i>VARYUKHIN V.N., MATROSOV N.I., MEDVEDSKAYA E.A., SENNIKOVA L.F., DUGADKO A.B., SPUSKANYUK A.V.</i> Behaviour of copper under shearing strain in fractional mode.....	48
<i>STOLYAROV V.V., SALIMGAREYEV KH.SH., SOSHNIKOVA E.P., BEYGELZIMER YA.E., ORLOV D.V., SYNKOV S.G., RESHETOV A.YU.</i> Structure and properties of titanium BT1-0 under combined plastic working.....	54
<i>KONSTANTINOVA T.E., RYUMSHINA T.A., NOSOLEV I.K., PILIPENKO N.P.</i> Investigation of internal friction in titanium alloy BT22.....	60

<i>SHELEST V.V., KHRISTOV A.V., LEVCHENKO G.G.</i> Effect of deformation on <i>d</i> -electron states of the central ion in octahedral complexes of molecular compounds.....	67
<i>RASSOLOV S.G., TKATCH V.I., KAMENEVA V.YU., POPOV V.V.</i> Nucleation and growth of α -Fe crystals upon linear heating the Fe ₈₅ B ₁₅ amorphous alloy.....	75
<i>DATSKO O.I., ABRAMOV V.S.</i> Influence of weak magnetic field pulses on microplastic deformation and deformation aging processes.....	84
<i>NADTOCHY V.A., ZHIKHAREV I.V., GOLODENKO N.N., KISELEV N.S.</i> X-ray investigation of structure defects in subsurface layers of germanium and silicon single crystals deformed at 310 K.....	91
<i>VARYUKHIN V.N., DUGADKO A.B., MATROSOV N.I., SPUSKANYUK V.Z., SENNIKOVA L.F., PAVLOVSKAYA E.A., SHEVCHENKO B.A., MIRONOVA O.N.</i> Regularities in the hardening of fibrous nanomaterials produced by packet hydrostatic extrusion.....	96
<i>BELOSHENKO V.A., BELOUSOV N.N., GLUSHCHENKO A.V., DUGADKO A.B., MATROSOV N.I., REZANOVA V.G., TSEBRENKO M.V.</i> Solid-phase orientation of composite filaments with ultrathin polypropylene fibres.....	106
<i>SHUNDALOV V.A., SHARAFUTDINOV A.V., LATYSH V.V., MIKHAILOV I.N., SHESTAKOVA L.O.</i> Development of technological methods for the formation of nanostructure and high-strength state during severe plastic deformation processes.....	113
<i>BELOSHENKO V.A., MEDVEDSKAYA E.A., MATROSOV N.I., SPUSKANYUK V.Z., SHEVCHENKO B.A., DUGADKO A.B.</i> A deforming unit for the shear plastic deformation realization.....	121
<i>POLISHCHUK V.S.</i> Magnetically abrasive treatment as a high-efficient method in machine building.....	127
<i>ALIMOV V.I., KRYMOV V.N., SHTIKHNO A.P.</i> Improvement of high-speed steel properties by surface treatment.....	139
<i>BUSOV V.L.</i> An ultrasonic backward scattering method in experiments under load and its prospects.....	145
<i>POLYAKOV P.I., KUCHERENKO S.S.</i> Regularities in the location of critical lines and points in changes of phase transitions and properties of magnetic semiconductors.....	150
To the 75-th anniversary of Boris Ivanovich BERESNEV.....	151

Зміст

ЗАРОЧЕНЦЕВ С.В., ТРОЇЦЬКА О.П., ЧАБАНЕНКО В.В. Граткові властивості кристалів інертних газів при високих тисках і температурах.....	7
GRECHNEV G.E., AHUJA R., ERIKSSON O. Magnetic susceptibility of HCP iron and seismic anisotropy of the Earth's core.....	14
БУТЬКО В.Г., ВОЛОШИН В.А., ГУССВ О.А. Про можливу зміну валентності рідкісноземельного іона під впливом високого тиску.....	19
МОЛАЄВ А.Ю., АРСЛАНОВ Р.К., ДАУНОВ М.І., САЙПУЛАЄВА Л.А. Явище переносу і фазові перетворення у діарсеніді кадмію-олова при високому тиску.....	29
EREMEICHENKOVA YU.V., METLOV L.S., MOROZOV A.F. Realistic interatomic potential for MD simulations.....	34
МОЛАЄВ А.Ю., САЙПУЛАЄВА Л.А., ИВАНОВ Ю.М. Характеристичні точки і параметри фазового перетворення при всебічному стисненні у <i>p</i> -CdTe.....	43
ВАРЮХІН В.М., МАТРОСОВ М.І., МЕДВЕДСЬКА Е.А., СЕННИКОВА Л.Ф., ДУГАДКО О.Б., СПУСКАНЮК О.В. Поведінка міді при зсувній деформації у дрібному режимі.....	48
СТОЛЯРОВ В.В., САЛІМГАРЄЄВ Х.Ш., СОШНІКОВА Е.П., БЕЙГЕЛЬЗІМЕР Я.Ю., ОРЛОВ Д.В., СИНКОВ С.Г., РЕШЕТОВ А.Ю. Вплив комбінованої обробки тиском на структуру і властивості титану ВТ1-0.....	54
КОНСТАНТИНОВА Т.Є., РЮМШИНА Т.А., НОСОЛЄВ І.К., ПИЛИПЕНКО М.П. Дослідження внутрішнього тертя у титановому сплаві ВТ22.....	60
ШЕЛЕСТ В.В., ХРИСТОВ А.В., ЛЕВЧЕНКО Г.Г. Вплив деформації на <i>d</i> -електронні стани центрального іона октаедричних комплексів складних молекулярних сполук	67
РАССОЛОВ С.Г., ТКАЧ В.І., КАМЕНЄВА В.Ю., ПОПОВ В.В. Зародження і ріст кристалів α -Fe при лінійному нагріві аморфного сплаву Fe ₈₅ B ₁₅	75

<i>ДАЦКО О.І., АБРАМОВ В.С.</i> Вплив імпульсів слабкого магнітного поля на процеси мікропластичної деформації і деформаційного старіння	84
<i>НАДТОЧИЙ В.А., ЖИХАРЄВ І.В., ГОЛОДЕНКО Н.Н., КИСЕЛЬОВ Н.С.</i> Рентгенівське дослідження дефектів структури у приповерхневих шарах монокристалів германію та кремнію, деформованих при 310 К.....	91
<i>ВАРЮХІН В.М., ДУГАДКО О.Б., МАТРОСОВ М.І., СПУСКАНЮК В.З., СЕННИКОВА Л.Ф., ПАВЛОВСЬКА Є.А., ШЕВЧЕНКО Б.А., МИРОНОВА О.М.</i> Закономірності упорядкування волокнистих наноматеріалів, отриманих пакетною гідроекструзією.....	96
<i>БЄЛОШЕНКО В.О., БЄЛОУСОВ М.М., ГЛУЩЕНКО А.В., ДУГАДКО О.Б., МАТРОСОВ М.І., РСЗАНОВА В.Г., ЦЕБРЕНКО М.В.</i> Твердофазна орієнтація композиційних ниток з ультратонкими поліпропіленовими волокнами	106
<i>ШУНДАЛОВ В.А., ШАРАФУТДІНОВ А.В., ЛАТИШ В.В., МИХАЙЛОВ И.Н., ШЕСТАКОВА Л.О.</i> Розвиток технологічних методів формуванняnanoструктур і надміцного стану у процесах інтенсивної пластичної деформації	113
<i>БЄЛОШЕНКО В.О., МЕДВЕДСЬКА Е.А., МАТРОСОВ М.І., СПУСКАНЮК В.З., ШЕВЧЕНКО Б.О., ДУГАДКО О.Б.</i> Деформуючий блок для реалізації зсувної пластичної деформації.....	121
<i>ПОЛІЩУК В.С.</i> Магнітно-абразивна обробка – високоефективний метод в машинобудуванні.....	127
<i>АЛІМОВ В.І., КРИМОВ В.М., ШТИХНО А.П.</i> Підвищення властивостей швидкорізальних сталей шляхом поверхневої обробки.....	139
<i>БУСОВ В.Л.</i> Акустичний метод оберненого розсіяння у дослідах при навантараженнях і перспективи його розвитку.....	145
<i>ПОЛЯКОВ П.І., КУЧЕРЕНКО С.С.</i> Закономірності розташування критичних ліній і точок у змінах фазових переходів та властивостей магнітних напівпровідників.....	150
До 75-річчя Бориса Івановича Береснева.....	151